

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Класичного приватного університету,
голова приймальної комісії

Віктор ОГАРЕНКО

«16»

липень

2025 р.

ПРОГРАМА

фахового іспиту

G18 Геодезія та землеустрій

(шифр)

(назва спеціальності)

Освітня програма - «Геодезія та землеустрій»

Рівень вищої освіти – «магістр»

Запоріжжя, 2025

Затверджено на засіданні кафедри публічного управління та землеустрою,
протокол № 9 від 16 квітня 2025 р.

Укладачі:

д.держ.упр., професор Мордвінов О.Г.

к.т.н., доцент Александрова Н.Б.

к.е.н., доцент Педак І.С.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета фахового випробування у формі усного іспиту для спеціальності 193 – Геодезія та землеустрій освітньої програми Геодезія та землеустрій - визначення успішності засвоєння вступниками теоретичних знань, їх системності, рівня оперування основними поняттями у сфері землевпорядкування, вміння вирішувати питання пов'язані з регулюванням земельних відносин та володіння практичними навиками щодо оформлення землевпорядної документації.

Завдання фахового випробування у формі усного іспиту для спеціальності «Геодезія та землеустрій» - виявити здатність вступниками самостійно аналізувати землевпорядну діяльність та землевпорядний процес, практично застосовувати науково-теоретичні методи та знання в науковій і практичній діяльності.

На фахове вступне випробування виносяться теоретичні питання з дисциплін:

1. Основи землевпорядкування та кадастру
2. Земельний кадастр.
3. Землевпорядні вишукування та проектування.

Підготовку до фахового вступного випробування з кожної дисципліни слід починати з повторення програми курсу, в якій визначається обсяг необхідних знань.

При відповіді на питання рекомендується дотримуватися такої послідовності:

1. Дати загальну характеристику питання, назвати нормативні документи, що регулюють відносини в конкретній сфері.
2. Розкрити суть питання.
3. Привести приклади практичного застосування теоретичних знань у професійній практиці.

Вимоги до знань і вмінь вступників

Вступники мають знати:

- основні поняття у сфері землеустрою та кадастру;
- теоретичні основи становлення та розвитку земельних відносин в Україні;

- законодавчу та нормативно-правову базу щодо регулювання земельних відносин та забезпечення розробки землевпорядної документації

уміти:

- ефективно використовувати земельно-кадастрову інформацію в системі управління земельними ресурсами та при розробці землевпорядної документації;

- виконувати роботи щодо перерозподілу земельного фонду, встановлення меж територій адміністративно-територіальних утворень, землеустрою територій землеволодінь та землекористувань;

- приймати рішення щодо використання земель різного цільового призначення.

Оцінювання знань вступників відбувається на підставі наступних критеріїв:

- правильність відповідей (правильне, чітке, послідовне і достатньо глибоке викладення ідей, понять фактів тощо);
- ступінь усвідомлення матеріалу та самостійність міркувань;
- вміння користуватися засвоєними теоретичними знаннями, науковою термінологією.

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

1. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

Джерела земельного права.

Поняття і види земельного права. Конституція України і закони як основні джерела земельного права.

Земельні правовідносини.

Поняття земельних правовідносин. Види земельних правовідносин. Земельно-правові норми. Виникнення, зміна і припинення земельних правовідносин.

Право власності на землю.

Поняття права власності на землю. Право державної власності на землю. Право комунальної власності на землю. Розмежування земель права державної і комунальної власності. Право приватної власності на землю.

Право землекористування.

Право постійного і тимчасового користування землею. Порядок надання земельних ділянок у постійне користування юридичним особам. Правові засади оренди землі. Договір оренди землі. Орендодавці та орендарі, їх права та обов'язки. Зміна, припинення і поновлення договору оренди землі.

Право земельного сервітуту.

Право земельного сервітуту в Україні. Поняття та види земельних сервітутів. Правовий режим земельних сервітутів. Обмеження щодо використання земельних ділянок.

Правові форми управління земельним ресурсами.

Система управління земельними ресурсами. Поняття і завдання землеустрою. Роль землеустрою в регулювання земельних відносин. Контроль за використанням та охороною земель. Моніторинг земель.

2. ЗЕМЛЕВПОРЯДНЕ ПРОЕКТУВАННЯ

Теоретичні основи землепорядного проектування.

Виникнення і розвиток землепорядного проектування. Планування землекористування в зарубіжних країнах. Концептуальні положення теорії землепорядного проектування. Місце землепорядного проектування в системі землеустрою України. Принципи землепорядного проектування.

Стадійність у землепорядному проектуванні.

Підготовчі роботи і землепорядні вишукування. Складання проекту землеустрою. Перенесення проекту в натуру (на місцевість). Оформлення і видача землепорядної документації. Здійснення проектів землеустрою.

Землепорядна документація.

Документація із землеустрою та її зміст. Класифікація документації із землеустрою. Види проектів землеустрою.

Складання проектів установа і зміни меж адміністративно-територіальних утворень.

Правові вимоги до проектування землекористування. Умови проектування міського землекористування як основа формування меж міста. Формування меж землекористування приміських зон як чинника впливу на проектування меж населених пунктів. Структуризація землекористування міст для обґрунтування їхніх меж. Технічні вимоги до складання проектів.

Усунення недоліків землеволодінь та землекористувань сільськогосподарських підприємств.

Поняття і види недоліків землеволодінь і землекористувань. Зміст проекту і способи усунення недоліків землеволодінь і землекористувань.

Складання проектів відведення земельних ділянок.

Правові основи та умови відведення земельних ділянок. Порядок вибору земельних ділянок для розміщення об'єктів землеустрою. Розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок для сільськогосподарських потреб. Розроблення проектів землеустрою щодо зміни цільового призначення земель, які перебувають у власності громад або юридичних осіб. Методика формування земельних ділянок на підставі цивільно-правових угод.

3. ЗЕМЕЛЬНИЙ КАДАСТР

Характеристика державного земельного кадастру

Зміст і призначення державного земельного кадастру. Види і принципи державного земельного кадастру. Порядок ведення і сучасний стан державного земельного кадастру.

Земельні ресурси як об'єкт державного земельного кадастру

Земельні ресурси та їх категорії. Земельна ділянка як основна земельно-кадастрова одиниця. Угіддя як елемент земельного кадастру. Класифікація угідь.

Кадастрове зонування

Загальне поняття зонування території. Встановлення обмежень щодо використання земельних ділянок. Кадастровий номер земельної ділянки.

Кадастрові зйомки

Геодезичне встановлення меж земельної ділянки. Погодження меж земельної ділянки. Відновлення меж земельної ділянки. Встановлення меж земельної ділянки.

Бонітування ґрунтів

Загальні положення бонітування ґрунтів і оцінки земель. Природно-сільськогосподарське районування території. Поняття бонітування ґрунтів. Діагностичні ознаки бонітування ґрунтів. Складання шкал бонітування ґрунтів.

Економічна оцінка земель

Загальні положення економічної оцінки земель. Показники економічної оцінки земель. Визначення показників економічної оцінки земель. Складання шкал економічної оцінки земель.

Грошова оцінка земель

Грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення. Грошова оцінка земель населених пунктів. Грошова оцінка земель несільськогосподарського призначення. Індексація грошової оцінки земель.

Загальні положення проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок. Принципи експертної оцінки земельних ділянок. Методичні підходи до експертної оцінки земельних ділянок. Узгодження та інтерпретація результатів та складання звіту з експертної грошової оцінки.

Державна реєстрація земельних ділянок

Правова та методична база проведення реєстрації. Реєстраційні документи. Кадастрова справа. Етапи проведення реєстрації.

Облік кількості та якості земель

Поняття і завдання обліку кількості земель. Облікова звітність земель. Поняття обліку якості земель. Класифікація земель за якістю.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Фахове випробування при вступі на ступінь «магістр» проводиться у формі усного іспиту.

На фахове випробування виносяться два теоретичних питання, які містять по одному питанню з розділів «Земельне право», «Землевпорядне проектування», «Земельний кадастр» згідно Програми фахового випробування для 193 – «Геодезія та землеустрій» освітньої програми – «Геодезія та землеустрій».

На кожне з питань вступник повинен дати письмову відповідь в обсязі 10-15 речень. Підготовка вступника триває 45 хвилин. Кожне питання з білету є рівнозначним за їх внеском до загальної оцінки. Відповідь по кожному питанню з білету оцінюється за 100 бальною шкалою. Підсумкова оцінка є сумою двох оцінок за кожним питанням білету і складає від 0 до 200 балів.

Оцінювання проводиться в день проведення фахового випробування за шкалою, яку надано в табл.

<i>Бали/Рівень</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
Високий (90-100 балів)	Вступник демонструє міцні і систематичні знання всіх положень теорії, питання розкрито досить глибоко і повно, відповідь відрізняється точністю формулювань, на рівні самостійних роздумів з елементами творчого мислення. Вступник вільно оперує поняттями, засвоїв основну та ознайомився із додатковою літературою, подає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення і висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу; уміє доводити та відстоювати свої погляди.
Вище середнього (80-89 балів)	Вступник досить повно дає відповіді на всі питання, знає основну літературу, подає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій, що не приводить до викривлення сутності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.
Середній (70-79 балів)	Вступник в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, знає основну літературу, подає матеріал у логічній послідовності, але не робить певні узагальнення і висновки. Допускає окремі, несуттєві, не системні помилки у відповіді, що не приводить до викривлення сутності.
Достатній (60-69 балів)	Відповідь вступника відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними. Вступник розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Допускає значну кількість неточностей і грубих помилок
Задовільний (50-59 балів)	Вступник має певні знання, передбачені програмою вступних випробувань, дає неповну, елементарну відповідь на поставлене теоретичне запитання на рівні репродуктивного матеріалу. При розкритті питання цілком відсутня самостійність.
Низький (0-49)	Відповідь вступника фрагментарна, безсистемна, має суттєві помилки і визначається на рівні, який є мінімально допустимий.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Теоретичні основи державного земельного кадастру: Навч. посібник./ М. Г. Ступень, Р. Й. Гулько, О. Я. Минула та ін.; За заг. ред. М. Г. Ступеня. – Львов: «Новий Світ – 2000», – 336с.
2. Третяк А. М., Другак В. М. Наукові основи економіки землекористування та землевпорядкування. _ К.: ЦЗРУ, 2003. – 337с.
3. Третяк А. М. Історія земельних відносин і землеустрою на Україні: Навч. посібник. – К.: Аграрна наука, 2002. – 280с.
4. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: Територіальні основи та територіальний землеустрій: Навч. посібник. – К.Вища освіта, 2006. – 528с.
5. Федорченко М., Янов О. Земельне право України: посібник для практиків у двох томах. Т.І. Земельні відносини в населених пунктах/за заг. ред. М. Федорченка. - К., 2006. – 380 стор.
6. Оцінка майна і майнових прав: Нормативна база (2-е вид., доп. Та перероб.)/ Роїна О. М. – К.: КНТ, 2006. – 348 с.
7. Шеремет А. П. Земельне право України: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 632с.
8. О. Я. Микула, Ступень., В. Ю. Пересоляк. Кадастр природних ресурсів: Навч. посібник для вузів. – Львів: «Новий Світ-2000». 2006. – 192с.
9. Магазинщиков Т. П. Земельний кадастр: підручник. – Львів: Світ, 1991. – 452с.;
- 10.Третяк А. М., Бабміндра Д. І. Земельні ресурси України та їх використання, К.: ТОВ «ЦЗРУ», 2003, 143с.
- 11.Кілочко В. М. Удосконалення грошової оцінки земель в Україні, - К.: ТОВ «ЦЗРУ». – 170с.
- 12.Горлачук В. В., Песчанська І. М., Скороходов В. А. Земельний менеджмент: Навч. посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2006. – 192с.
- 13.Ступень М.Г., Гулько Р. Й., Микула О. Я., Шпик Н. Р. Кадастр населених пунктів: Підручник. – Львів: «Новий Світ – 2000», 2004. – 392с.
- 14.Менеджмент у землевпорядкуванні. Навч. посібник/ А. М. Третяк, А. Я. Сохнич, В. М. Друга, Л. І. Смоленська, Р. А. Третяк. За заг.ред. А. М. Третяка. – К.: ТОВ «ЦЗРУ», 2004. – С. 344
- 15.Розміри оплати земельно-кадастрових робіт та послуг. Норм. Прав. Акти та роз'яснення / Упоряд.: М. С. Голова тук та ін.. Під заг. ред.. М. С. Головатюка. - .: Вид. ПАЛИВОДА А. В. 2007. – 2007 – 204с. - (Земельне Законодавство України).
- 16.Оцінка земель. Навч. посібник/ М. Г. Ступень, Р. Й. Гулько, І. Р. За лудський, О. Я. Микула та ін.: За заг. ред. М. Г. Ступеня. 2-е вид., стереотипне. – Львів: «Новий Світ – 2000» - 2006. – 308с.
- 17.Законодавство України про землю (4- е вид., перероб. і доп.) / Роїна О. М.- К.: КНТ, 2006.- 532с.
- 18.Андрейцев В. І. Земельне право і законодавство суверенної України: Актуальні проблеми практичної теорії. – 2-е вид. випр. -: Знання, 2007. – 445с. (монографія)
19. Теоретико-методологічні основи державного земельного кадастру в Україні. Третяк А. М., Панчук О. Я., Друга В. М., Греков Л.Д., Романський М.М., Тарнопольський А.В., Черемшинський М.Д., Під заг. ред. Третяка А.М. К.: ТОВ ЦЗРУ, 2003, 253с.